

Warszawa, 17.02.2026 r.

Stanowisko e-Izby do poselskiego projektu ustawy z 22 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Izba Gospodarki Elektronicznej (dalej: **e-Izba**) jako organizacja zrzeszająca polskie przedsiębiorstwa z branży e-commerce przedstawia poniżej uwagi do projektu ustawy z 22 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

1. Uwagi ogólne

Zgodnie z proponowanymi w projekcie zmianami, stawka podatku dochodowego od osób prawnych (dalej: „CIT”) dla podatników będących instytucjami pożyczkowymi udzielającymi kredytów konsumenckich w rozumieniu art. 5 pkt 2a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2025 r. poz. 1362) miałaby zostać podwyższona do 21% - stawka standardowa i 11% dla tzw. małych podatników. Jednocześnie projekt przewiduje, że stawki docelowe będą stopniowo wprowadzane poprzez ustanowienie wyższych stawek w pierwszych latach obowiązywania ustawy - w 2027 r. wysokość CIT wzrośnie aż do 27%, natomiast w 2028 r. wyniesie 23%.

Głównym założeniem projektu jest ujednolicenie zasad opodatkowania podmiotów z rynku finansowego. Podwyższenie stawki CIT uzasadnia się tym, że instytucje pożyczkowe pozabankowe obecnie podlegają opodatkowaniu według niższej 19% stawki CIT niż przewidziana dla banków komercyjnych (23%) i banków spółdzielczych oraz SKOK-ów (21%), których działalność również w dużej mierze polega na udzielaniu kredytów konsumenckich, co czyni ich model funkcjonowania porównywalnym do firm pożyczkowych pod względem struktury przychodów. Dodatkowo jako argument wskazuje się także potrzebę ograniczenia ponadprzeciętnych zysków osiąganych przez instytucje pożyczkowe w warunkach coraz dalej idącej ochrony konsumentów przed kosztami pozaodsetkowymi.

W odniesieniu do proponowanej w projekcie zmiany już na wstępie należy podkreślić, że ujednolicenie zasad opodatkowania podmiotów z rynku finansowego poprzez podwyższenie stawki CIT nie może następować w oderwaniu od realiów prowadzenia działalności w danym sektorze oraz od poziomu innych obciążeń nakładanych na podmioty w nim funkcjonujące. Fakt, że instytucje pożyczkowe, podobnie jak banki komercyjne, banki spółdzielcze lub SKOK-i, udzielają kredytów konsumenckich, nie oznacza jeszcze, że można je traktować jako podmioty o tożsamej pozycji lub porównywalnym modelu działania. Banki, banki spółdzielcze i SKOK-i są instytucjami o innej strukturze finansowania, na które nakładane są inne, niejednokrotnie niższe, zobowiązania na podstawie odrębnych od CIT ustaw. Proponowanie jakichkolwiek zmian podatkowych musi być poparte faktyczną analizą,

przedstawieniem adekwatnej dla danego sektora oceny skutków regulacji, jak również przedstawieniem danych liczbowych na poparcie tez przedstawionych w uzasadnieniu. Jest to szczególnie istotne dla twierdzeń przedstawionych w uzasadnieniu projektu odnoszących się do instytucji pożyczkowych o wyższym poziomie generowanych marż, prowadzenia działalności wysokiego ryzyka czy nieproporcjonalności obciążeń fiskalnych w sektorze finansowym - w stosunku do sektora bankowego.

2. Różnice w strukturze finansowania pomiędzy bankami a instytucjami pożyczkowymi

Jak wskazano w projekcie, podwyższenie stawki CIT dla instytucji pożyczkowych ma być uzasadnione rzekomo wysokim poziomem uzyskiwanych przez nie marż oraz nadmiernymi zyskami. Należy jednak podkreślić, że instytucje te funkcjonują w modelu niskiej marżowości, wynikającym z odmiennego niż w przypadku banków i SKOK-ów sposobu finansowania ich działalności. W przeciwieństwie do banków, nie mają one dostępu do depozytów klientów, przez co muszą opierać się na kapitale własnym oraz kosztownym finansowaniu zewnętrznym. Finansowanie to – często pozyskiwane również od podmiotów z sektora bankowego – generuje istotne koszty, które obciążają działalność instytucji pożyczkowych i jednocześnie ograniczają poziom ich marży.

Dodatkowe ograniczenia w zakresie źródeł finansowania wynikają bezpośrednio z ustawy o kredycie konsumenckim (dalej: „u.k.k.”). Zgodnie z art. 59ca u.k.k. środki przeznaczone przez instytucje pożyczkowe na udzielanie kredytów konsumenckich nie mogą pochodzić z działalności polegającej na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym z emisji obligacji lub innych instrumentów dłużnych, ani też ze źródeł nieudokumentowanych. Jednocześnie maksymalne poziomy pozaodsetkowych kosztów kredytu, określone również w ustawie o kredycie konsumenckim, istotnie ograniczają potencjalne zyski instytucji pożyczkowych.

Należy także zauważyć, że w ostatnich latach instytucje pożyczkowe zostały objęte dodatkowymi obowiązkami oraz obciążeniami finansowymi związanymi z wprowadzeniem nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: „KNF”), co znacząco zwiększyło koszty ich działalności. Instytucje te podlegają pełnemu nadzorowi KNF, który w istotnym zakresie jest zbliżony do nadzoru sprawowanego nad bankami i zakładami ubezpieczeń (z wyłączeniem nadzoru nad normami płynności). Zmiany regulacyjne wprowadzone w ostatnich latach – zarówno w zakresie zasad finansowania, jak i zasad nadzorczych – doprowadziły już do znacznego zmniejszenia liczby podmiotów działających na rynku pożyczkowym. Podczas gdy w poprzednim rejestrze figurowało ponad pięćset instytucji, w 2024 r. pozostało ich jedynie około stu. W tej sytuacji dalsze zwiększanie obciążeń podatkowych wobec instytucji pożyczkowych jest nieuzasadnione, zwłaszcza że sektor ten nie działa na bazie wysokich marż, a jego skala i aktywność zostały w ostatnich latach wyraźnie ograniczone.

Z danych dotyczących działalności instytucji pożyczkowych, pochodzących z raportu Biura Informacji Kredytowej S.A. (dalej: „BIK”), wynika ponadto, że produkty w formie finansowania zakupów oferowane przez sektor pożyczkowy cechują się znacznie niższym ryzykiem niespłacalności niż inne typy kredytów konsumenckich. Udział kredytów przeterminowanych powyżej 90 dni w segmencie finansowania zakupów wynosi jedynie 4,6%. Stanowi to istotnie niższy poziom w porównaniu z pożyczkami gotówkowymi (16,4%) oraz produktami bankowymi, gdzie wskaźnik ten wynosi odpowiednio 6,9% dla kredytów ratałnych i 8,8% dla kredytów gotówkowych (Źródło: Raport BIK „Podsumowanie I półrocza 2025 roku na rynku kredytów i pożyczek”, s. 23, 29.07.2025 r.). Tym samym w segmencie finansowania zakupów instytucje pożyczkowe osiągają zdecydowanie niższy poziom niespłacalności niż zarówno sektor klasycznych pożyczek konsumenckich, jak i sektor bankowy.

3. Naruszenie konkurencyjności na gruncie podatku bankowego

Projektodawcy argumentują, że istniejąca dysproporcja między obciążeniami podatkowymi instytucji pożyczkowych a banków uzasadnia podwyższenie stawki CIT w odniesieniu do instytucji pożyczkowych. Należy jednak podkreślić, że poza CIT, instytucje pożyczkowe obciążane są również innymi daninami publicznymi. Podobnie jak banki, zobowiązane są do uiszczania tzw. „podatku bankowego” na podstawie ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych.

Jednocześnie konstrukcja podatku bankowego w sposób istotny różnicuje sytuację banków i instytucji pożyczkowych, co w efekcie prowadzi do naruszenia zasad konkurencji. Instytucje pożyczkowe podlegają temu podatkowi już po przekroczeniu progu 200 mln zł nadwyżki wartości aktywów, podczas gdy dla banków analogiczny obowiązek powstaje dopiero po przekroczeniu 4 mld zł. Generuje to znaczne obciążenie dla większych instytucji pożyczkowych. Od kilku lat sektor pożyczkowy wnioskuję, bez rezultatu, o dostosowanie kwoty wolnej od podatku bankowego do poziomu obowiązującego banki lub przynajmniej istotne jej podwyższenie.

Co prawda ustawa z dnia 6 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych podniosła stawkę CIT dla podatników takich jak banki krajowe, oddziały banków zagranicznych i instytucje kredytowe do 23%, a dla banków spółdzielczych i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do 21%, jednak jednocześnie obniżono dla nich stawkę podatku bankowego (tj. podatku od niektórych instytucji finansowych) do poziomu 0,0293% (oraz przejściowo 0,0329% w 2027 r.). Tymczasem pozostałe podmioty objęte tym podatkiem bankowym – w tym instytucje pożyczkowe – nadal muszą płacić go według dotychczasowej stawki 0,0366%. Jest to kolejne zróżnicowanie na niekorzyść instytucji pożyczkowych, ponieważ nie tylko obowiązuje je wyższa stawka, lecz także podlegają podatkowi już po znacznie niższym progu wartości aktywów. Tego rodzaju konstrukcja prowadzi do zaburzenia konkurencji pomiędzy bankami korzystającymi z preferencyjnej stawki podatku a instytucjami pożyczkowymi obciążonymi podatkiem wyższym i naliczanym od niższego pułapu aktywów.

W związku z tym każda zmiana polegająca na podniesieniu stawki CIT dla instytucji pożyczkowych powinna być powiązana z odpowiednią korektą przepisów ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, tak aby zapewnić instytucjom pożyczkowym warunki adekwatne do tych, które obowiązują podmioty z sektora bankowego.

4. Brak oszacowania skutków regulacji dla instytucji pożyczkowych i konsumentów

Wskazujemy, że nie jest dopuszczalne proponowanie tak gwałtownej podwyżki obciążeń fiskalnych (o ponad 40% w porównaniu z obecną 19% stawką CIT) dla określonej grupy przedsiębiorców, bez odpowiedniej oceny skutków regulacji. Ocena skutków regulacji powinna obejmować obecne warunki sektora, jak i przewidywany wpływ rozwiązań zarówno na przedsiębiorców, jak też na konsumentów (pożyczkobiorców). Uzasadnienie projektu ustawy nie podaje żadnych danych, które by uzasadniały podniesienie stawki podatku -poza ogólnymi sformułowaniami, niejednokrotnie nieadekwatnymi do sposobu działania instytucji pożyczkowych. W OSR wprost wskazano, że nie rozważano żadnych rozwiązań alternatywnych, które mogłyby zapewnić pożądany zdaniem projektodawców skutek regulacji taki jak m.in. ochrona konsumentów przed kosztami pozaodsetkowymi pożyczek. Jednoznacznie sugeruje to jednostronne podejście projektodawców, skupione na celu jakim jest samo w sobie podniesienie stawki podatku dla instytucji pożyczkowych, a nie na działaniu dla dobra konsumentów i rynku finansowego. Zaproponowany w art. 3 projektu przepis wprowadza obowiązek dokonania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych przeglądu funkcjonowania wprowadzonych przepisów w terminie 3 lat od wejścia w życie ustawy. Ta propozycja jednoznacznie udowadnia, że przed projektowaniem regulacji nie zostały przeanalizowane jej realne skutki, i potrzebne jest dokonanie wpływu projektu ustawy w krótkim terminie po znowelizowaniu przepisów.

Ponadto, zdaniem projektodawców wejście w życie nowelizacji będzie miało ograniczony wpływ na sektor mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, w szczególności ze względu na wprowadzenie preferencyjnej stawki 11% dla małych instytucji pożyczkowych spełniających warunki dla małego podatnika. Stoi to w sprzeczności z propozycją np. podwyższania zaliczek uproszczonych aż o 42,1% w pierwszym roku stosowania nowej stawki, co na pewno wpłynie na płynność finansową mniejszych przedsiębiorców.

W uzasadnieniu oraz ocenie skutków regulacji nie przeanalizowano również wpływu proponowanych zmian na sytuację konsumentów na rynku pożyczek, w tym ryzyko przerzucania na nich kosztów podatku poprzez podniesienie opłat, prowizji, marż lub] kosztów obsługi długu oraz innych pozaodsetkowych kosztów kredytu do maksymalnych limitów. Podwyższenie obciążeń dla instytucji pożyczkowych będzie wiązać się ze wzrostem kosztów działalności dla instytucji pożyczkowych, a co za tym idzie wpłynie na koszty pożyczek, w szczególności biorąc pod uwagę wskazywaną już niską marżowość. W szczególności podniesienie opodatkowania do poziomu aż 27% w okresie przejściowym, czyli już w 2027 r., wymusi na instytucjach pożyczkowych podniesienie opłat i prowizji, aby

móc sprostać nagłemu skokowemu wzrostowi obciążenia CIT - równocześnie, jak już było to wskazywane, instytucje pożyczkowe są ustawowo ograniczone w ustalaniu wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu.

Zwiększenie opodatkowania może też doprowadzić do zaostrzenia kryteriów przyznawania pożyczek, co uderzy w osoby o niższej zdolności kredytowej powodując ograniczenie w pozyskaniu finansowania lub wręcz wypchnięcie do szarej strefy.

Podjęte przy pomocy ustawy z dnia 6 października 2022 r. o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie kroki adresują cele projektodawców, znacznie ograniczając już teraz zyski instytucji pożyczkowych. Zmiany wprowadzone ustawą weszły w życie w 2024 r., natomiast projektodawcy nie przedstawili dowodów, że te nowelizacje były niewystarczające, zarówno w zakresie ograniczenia zysków instytucji pożyczkowych, jak i zmian zachowań konsumentów.

Zatem biorąc pod uwagę odmienny sposób finansowania działalności instytucji bankowych i instytucji pożyczkowych, obowiązujące już limity pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego oraz brak proporcjonalności w progach zwolnienia z podatku od niektórych instytucji finansowych, należy stwierdzić, że podwyższenie stawki CIT dla instytucji pożyczkowych nie znajduje uzasadnienia.